

LABORATOŘ OBORU

**CHEMIE A CHEMICKÉ
TECHNOLOGIE
(N150013) – 3.r.**

B6

Ústav organické technologie (111)

**Ing. H. Bartková
Doc. Dr. Ing. P. Klusůň**

budova A, místnost č. S25b

Název práce: Stanovení povrchové smáčivosti tenkých vrstev a odbourávání povrchově vázaných nečistot

Vedoucí práce: **Ing. H. Bartková, Doc. Dr. Ing. P. Klusoň**

Místo, kde bude práce vykonávána: laboratoř S25b

Co je to smáčivost?

Smáčivost - vlastnost kapaliny přilnout k povrchu některých pevných látek.

Jak bude smáčivost studována?

Smáčivost vybraných modelových povrchů bude studována tzv. dynamickou kapkovou metodou na aparatuře umožňující zobrazení a měření kontaktního úhlu na rozhraní.

Co je to kontaktní úhel?

Kontaktní úhel udává kvantitativní vyjádření rozsahu smáčivosti pevných látek kapalinami. Úhel smáčení je jednou z mála přímo měřitelných vlastností fázového rozhraní pevná látka-kapalina. Z obrázku 1 lze odhadnout, že vysoká hodnota kontaktního úhlu odpovídá povrchu s nedostatečnou smáčivostí (A). Naopak nízká hodnota kontaktního úhlu vypovídá o povrchu dobře smáčeném (C).

Obr. 1 : Určování kontaktních úhlů

Jak bude probíhat měření?

Měření smáčivosti povrchů budou vedena na zařízení na obr. 2

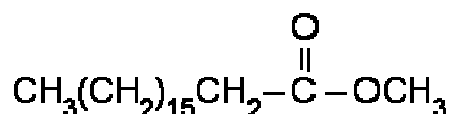

Obr.2: Zařízení pro měření kontaktního úhlu

Princip metody spočívá v nanesení kapky vody pomocí mikropipety (5 μ l) na měřený substrát upevněný na pohyblivé podložce v měřicím zařízení. Pomocí kamery dojde k vyfotografování

kapky a následuje matematické vyhodnocení kontaktního úhlu tzv. tečnovou metodou.

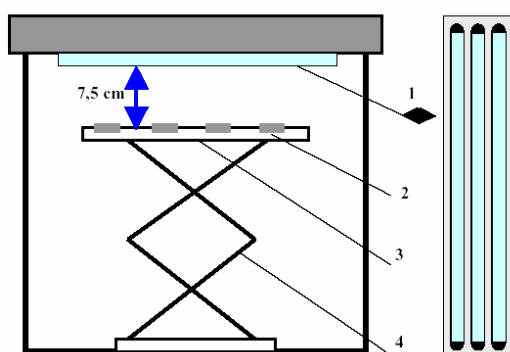
Proč odbourávat methylester kyseliny stearové?

Jednu ze základních možností pro posouzení tzv. samočistitelnosti aktivních povrchů (např. na bázi oxidu titaničitého) představuje fotokatalytická degradace methylesteru kyseliny stearové (MES).

Jak bude testování probíhat?

Testování bude vedeno v experimentálním uspořádání na obr.3 za pomoci UV záření s intenzitou $1600 \mu\text{W}/\text{cm}^2$ a vlnovou délkou emitovaného záření 375 nm.

Obr.3: Schéma aparatury pro katalytický test: 1-zdroj UV, 2-substráty, 3-podložka, 4-polohovací stojan

Na substráty s fotoaktivní vrstvou TiO_2 je naneseno pomocí mikropipety $5 \mu\text{l}$ roztoku MES v hexanu (koncentrace $0,05 \text{ mol/l}$, $M_{\text{MES}}=298,51 \text{ g/mol}$). Nejprve je nutné odebrat první vzorek a zjistit počáteční koncentraci MES deponovanou na substrátu. Substráty se umístí na podložku vzdálenou $7,5 \text{ cm}$ od zdroje UV záření. Poté je zahájeno ozařování vrstev. Po 3 hodinách od zahájení ozařování se odebere konečný vzorek. Odebrané vzorky-substráty jsou extrahovány v 1 ml hexanu v ultrazvukové lázni po dobu 5 min . Získaný extrakt je analyzován metodou plynové chromatografie. Výsledkem testu je posouzení tzv. samočistitelnosti povrchu na základě množství fotokatalyticky odbouraného MES.